

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

EINA NUO 1918 METŲ

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America

840 West 33rd Street
Chicago, Illinois, 60608

Telephones:
(312) 927 4789
(312) 543 8198

PRICE 50 CENTS

DECEMBER 13, 1982

NR. 23.

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ!

Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara

DR. K. ŠIDLIAUSKAS VĒL IŠRINKTAS ALTO PIRMININKU

Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos gruodžio 10 d. posėdyje pirmininku buvo vienbalsiai vėl išrinktas dr. Kazys Šidlauskas. Vicepirmininkais taip pat vienbalsiai išrinkti - Teodomas Blinstrubas, Povilas Dargis, dr. Leonas Kriaučeliūnas, Viktoras Naudzius, dr. Vladas Šimaitis ir dr. Jonas Valaitis. Iždininkas - Mykolas Pranečius, finansų sekr. Petras Bučas, protokolų sekretorius adv. Aleksandras

Domanskis. Kitame posėdyje bus išrinkti komisijų pirmininkai ir ALTO sekretorius. Posėdžiui pirmininkavo ALTO garbės pirm. dr. Kazys Bobelis.

ALTO pirm. dr. K. Šidlauskas pranešė, kad vyko susirašinėjimas dėl Specialių investigacijų tarnybos keliamų bylų, adv. E. Armanienė paprašyta peržiūrėti duomenis, tos įstaigos gautus iš už geležinės uždangos. Taip pat buvo parašytas raštas, siekiant lėšų padidinimo Pabaltijui skiriamoms radijo tarnyboms. Dr. K. Bobelis papasakojo, kad adv. N. Grybauskaitė buvo nuvykusi stebėti, kaip vyksta apklausinėjimai tų bylų liudininkų Lietuvoje ir pastebėjo ryškių nukrypimų nuo JAV-se priimtose teismo praktikos.

Dr. J. Valaitis papasakojo apie pasitarimus Washingtono dėl Pasiuntinybės rūmų remonto. Jau surinkta per 89,000 dol. aukų, bet inžinierių manymu pilnam rūmų atnaujinimui reikėtų 120,000 dol. tai nuspresta rinkliavą dar tęsti iki gegužės 1 d., bet jau svarbiausieji vidaus remontai bus atlikti prieš vasario 16 d. Dr. L. Kriaučeliūnas painformavo apie sėkmingus pasitarimus su VLIKO Lietuvių Bendruomenės vadovybėmis dėl sudarymo komisijos, kuri padėtų lietuviams, kuriems, remiantis okupantų parūpi-

namais liudijimais, yra keliamos bylos. T. Blinstrubas, dalyvavęs VLIKO seime, pranešė apie ten pasakytą sveikinimo kalbą, palankiai įvertindamas seimo eigą. Iždininkas M. Pranevičius painformavo, kad ALTO finansai yra gerame stovyje. Kun. J. Prunskis painformavo apie savo atliktą uždavinį Madrido konferencijoje.

Posėdyje be išvardintų dalyvavo inž. Gr. Lazauskas, A. Gabalienė, J. Leikas, J. Talandis, E. Smilgys, I. Blinstrubienė.

PLAČIAU INFORMUOKIME APIE LIETUVĄ

ALTO garbės narys adv. Steponas Bredes atsiuntė raštą, skatindamas priminti, kad artėjant Vasario 16-tai dienai įvairių miestų lietuviai stengtųsi susirūšinti su jų miestuose leidžiamų laikraščių redakcijomis, su ten esančiomis radijo programomis, kad ta proga būtų reikiama painformuota apie Lietuvos nepriklausomybės minėjimą ir tinkamai nušviesta padėtis okupuotoje Lietuvoje, pabrėžiant lietuvių laisvės siekimus.

ALTAS IR LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Naujai išrinktam JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkui dr. Antanui Butkui pasiuntė sveikinimą ALTO pirm. dr. K. Šidlauskas. Savo raštu dr. A. Butkus padėkojo už sveikinimus ir linkėjimus, pažymėdamas, kad tai suteikia jam daugiau energijos dirbti mūsų visų bendram labui. Toliau rašo: "labiausiai džiugina Jūsų pareikšta viltis, kad ateityje bendrai dirbant gal pavyks, Jūsų žodžiais tariant, 'plačiau konsoliduoti visas lietuvių jėgas bendrai mūsų išsivijios ir mūsų tautos

KONSULĖS SVEIKINIMAS IR PADĖKA

LIETUVOS GENERALINIS KONSULATAS
6147 SOUTH ARTESIAN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60629

LIETUVOS GENERALINĖS KONSULĖS JUZĖS DAUŽVARDIENĖS SVEIKINIMAS

Nuoširdžiai sveikinu visus geros valios lietuvius, spaudą, organizacijas, radijo programas bei veiksmus Kalėdų Švenčių ir Naujųjų 1983 Metų proga.

Linkiu visiems praleisti Kalėdų Šventės malonioje ramioje tos šventės nuotaikoje. Linkiu visiems laimės, sėkmės ir sveikatos Naujuose Metuose.

Lai ateinantieji metai atneš šviesesnių vilčių pavergtos Lietuvos išlaisvinimui ir mūsų brolių Tėvynėje grįžimui į laisvą, nevaržomą gyvenimą išlaisvintoje Tėvynėje.

Juzė Daužvardienė
Lietuvos Generalinė Konsulė

GENERALINĖS KONSULĖS PADĖKA

Negalėdama asmeniškai atsidėkoti visiems geradariams, kurie parodė man tiek daug širdies laike mano netikėto susirgimo, pasinaudoju paslaugomis "Sandaros" skiltimis išreikšti jiems atitinkamą padėką.

Dėkoju Daktarams Prunskienei, P. Mažeikai, Pitaro, Yu ir Šv. Kryžiaus Ligoninės personalui už stropų gydymą ir priežiūrą.

Esu dėkinga J.E. Vyskupui Brizgiui, Klebonui A. Zakarauskui, Kunigams Mikolaičiui ir Saulaičiui, Seselemis Kazimierietėms, organizacijų atstovams ir pavieniams draugams bei pažįstamiems už manęs lankymą ir paguodimą.

Dėkoju už Šv. Mišių aukas, gėles, linkėjimus pasveikti išreikštus asmeniškai, kortelėmis, laiškais ir telefonu.

Visi geradariai suteikė man daugiau stiprybės ir pagreitino mano pasveikimą bei sustiprėjimą.

Juzė Daužvardienė
Lietuvos Generalinė Konsulė

Lietuvos Generalinė
Konsulė Juzė Daužvardienė (viduryje)
su soliste
Prudencija Bičkienė
ir dr. Vladu Šimaitiu, ALT vicepirm.,
Lietuvos Vyčių 112
kp. pobūvyje.
(Nuotr. Jono Tamulaičio).

bei Lietuvos gerovei". Šiam Jūsų norui ne tik šimtaprocentiniai pritariu, bet taip pat pažadu iš savo pusės visokeriopa prisidėti mažinant tarpveiksminę įtampą ir siekiant konkrečių darbų talkos". Laiško pabaigoje pažymi, kad tai minčiai tikisi krašto valdybos pritarimo ir džiaugiasi sklandžiai vykstančiomis ALTO bei Liet. Bendruomenės pastangomis pasiuntinybės rūmų atnaujinimo darbuose.

PASIRUOŠIMAI VASARIO 16 d. MINĖJIMAMS

Amerikos Lietuvių Tarybos skyriai jau iš anksto ruošiasi Vasario 16 d. minėjimams. Bostone skyrius į savo minėjimą vasario 13 d. pakvietė kalbėtoju kun. dr. J. Prunskį, kuris iš ten vyks į New Yorką, kur minėjimo rengėjai jį yra pakvietę pasakyti kalbą vasario 20 d.

AIRIO ROMANAS APIE LIETUVIUS

Dubline gyvenantis airis Roland King atsiuntė raštą Amerikos Lietuvių Tarybai, pažymėdamas, kad jis renka medžiagą jo suplanuotam romanui apie mūsų tautą. ALTAS pagal galimybes jo prašymą išpildė.

Šio Sandaros numerio išleidimo data yra - 1082 m. gruodžio 27 d.

IŠ OKUP. LIETUVOS ATVYKO NAUJA ŠEIMA

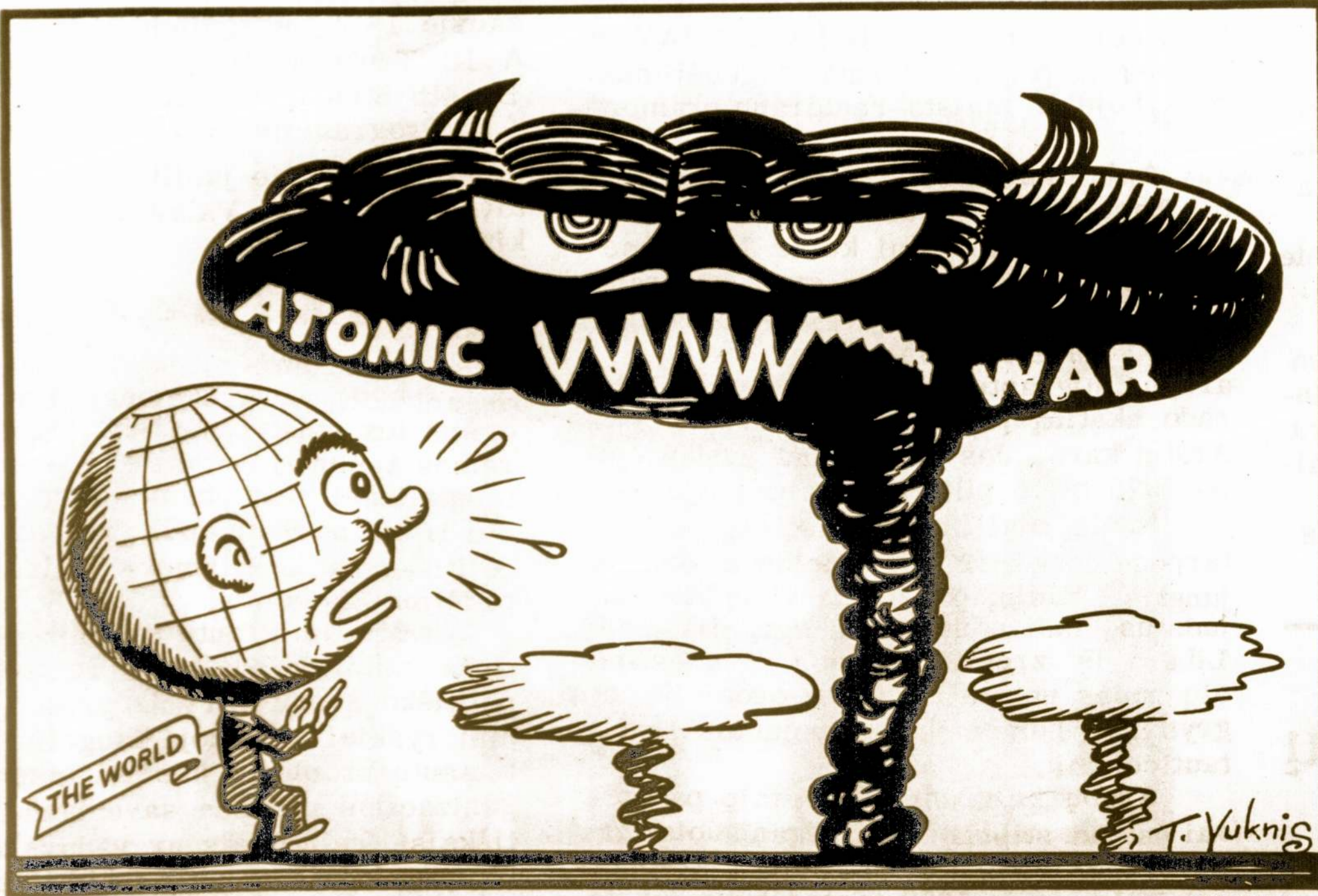
Iš okup. Lietuvos per Romą, į Chicago atvyko dr. Antanas Pranckevičius, jo žmona Liuda ir duktė Viktorija. Jiems dokumentus buvo sudaręs Chicagoje gyvenantis dėdė Augustinas Pranckevičius.

Antanas Pranckevičius yra 41 metų amžiaus ir Lietuvoje tegyveno 11 metų. Geologijos daktaro laipsnį gavo Leningrado universitete. Daugiau pažįsta ir buvo įsijungęs į rusų disidentinį judėjimą. Atvykti padėjo tarptautinės organizacijos ir fondai. Ir čia nori užmegsti ryšius su tarptautiniais žmogaus teisiems ginti sąjūdziais.

CLEVELAND, OHIO

Šv. Jurgio bažnyčioje susituokė inž. Algis Pautienis su Beatrice Natkevičiute. Pažymėtina, kad jie yra veikalūs visuomenininkai - Algis Pautienis yra ilgametis ALTO Clevelando skyriaus pirmininkas, o Beatrice taip pat yra ilgametė ALTO valdybos narė ir Čiurlionio ansamblio dainininkė.

Sandara savo skaitytojams, sukūrusiems lietuvišką šeimą, linki laimingo gyvenimo.

Anti-war demonstrations have occurred in the United States and Europe. Yet the Soviet Union, which owns the largest military machine which has committed aggressions, has not been denounced.

Karikatūra ir parašo žodžiai Sandaros karikatūristo Antano (Tony) Yuknio.

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

Published bi-weekly on Mondays, except July,
by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA, INC.
Second class postage paid at Chicago, Illinois
Sandara (USPS 480-880)

GENERAL OFFICE:
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

Phone Yards 7-4789
or (312) - 543 - 8198.

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year \$10.00
In Foreign Countries per year \$10.00

UŽSAKYMU KAINA:
Suvienytose Valstybese metams \$10.00
Užsienyje metams \$10.00

Opinions expressed in any column appearing in the SANDARA, including those of staff members, reflect the views of the writer only. The opinions may or may not be in agreement with those of the Lithuanian National League of America.

VYRIAUSIOJO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO SVEIKINIMAS

Kalėdų ir Naujų Metų švenčių proga, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas sveikina visus lietuvius plačiajame pasaulyje, brolius ir seseris okupuotoje Lietuvoje.

Vykdydamas misiją kuri buvo patikėta 1944 m. vasario 16 dienos aktu, tęsti Lietuvoje pradėtą kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, VLIKAS susilaukė plačios visuomenės paramos. Įteikti pareiškimai Helsinkio Baigiamojai Akto signatarams, Europos Parlamentui, Australijos vyriausybei, rado platesnio atgarsio daugelio vyriausybių ir Europos Parlamento narių tarpe.

Lietuvoje vykdoma kova dėl lietuvių tautos pagrindinių savybių išlaikymo, žmogaus laisvių ir teisių, o taip pat lietuvių tautos teisės gyventi laisvu ir nepriklausomu gyvenimu, testiprina mūsų valią dar didesniu ryžtu tęsti šią šventą kovą.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas bekompromisiniai siekdamas suvereninės Lietuvos atstatymo, su visa energija ir pasiryžimu tęs ir toliau Lietuvos laisvinimo darbą. To darbo sėkmingiausias įvykdimui reikalinga visų lietuvių, pavergtos Lietuvos ir laisvojo pasaulio, pagalba. To mes tikime, to mes laukiame ir visi bendrai dirbdami atsiuksime savo tikslą - LAISVĄ IR NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ.

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO
KOMITETAS

MEKSIKOS POLITIKA

Amerikos pietinio kaimyno, Meksikos, valstybinis gyvenimas remiasi ispanų tradicijomis, giliai išsisknijusiu išdidumu ir istoriniais karais už nepriklausomumą.

Nuo 1910 metų Meksika pergyveno septynis metus trukusį pilietinį karą, kuriam vadovavo Pranciškus Maderas. Šio karo metu pagarsėjo kiti sukilėliai, kaip Venustianas Karanzas, Pranciškus (Pančo) Vila, Emilianas Zapata. Meksikoje žuvo apie vienas milijonas žmonių. 1917 metais sukilėlis Karanzas įvedė naują "socialinio teisingumo" konstituciją, pagal kurią stambi pramonė buvo atiduota valstybei, valstybės valdymas buvo pavestas šešioms metams renkamam prezidentui, o įstatymų leidimas - 64 narių senatui ir 400 narių atstovų rūmams.

Meksika susideda iš 31 atskiros valstijos ir vienos federalinės (sostinės) apskrities, kurių kiekviena renka savo seimelius ir leidžia potvarkius. Šiandien Meksika turi 72 milijonus gyventojų ir yra viena labiausiai pasiturinčių ispaniškai kalbančių valstybių. Nuo 1929 metų Meksikos politiniam gyvenimui vadovavo viena partija - Revoliucinė Institucijos Partija (PRI) - kuri per 53 metus visuomet pravedavo savo kandidatų prezidento pareigoms. Ši partija yra dominuojama pasiturinčių ispanų šeimų ir nežiūrint revoliucinių šūkių, darbininkijos ir biednuomenės ekonominė padėtis Meksikoje beveik nepasikeitė nuo 1910 metų revoliucijos pradžios.

Pradedant 1976 metų rinkimais, Meksikoje buvo oficialiai leista rinkimuose dalyvauti opozicinėm grupėm. Iš jų stipriausiai organizuoti yra komunistai (PSUM).

Vyrų dominuojamoje Meksikoje 1982 metais pirmą kartą prezidento pareigom kandidavo viena moteris. Ji

yra 51 metų Rosario Ibarra, Revoliucinės Trockistų darbininkų partijos (PRT) kandidatė.

Ibarra sakosi nesanti trockistė, ir su politika susipažino tik 1975 metais ieškodama savo dingusio 21 metų amžiaus sūnaus. Tuo besirūpinant ji

suzinojo, kad yra daug kitų moterų, kurių vaikai dingo be žinios. Ji tuomet sukūrė komitetą politiniams kaliniams ginti ir "dingusiems" asmenims ieškoti. Ji nesitikėjo rinkimų laimėti, bet manė, kad jos pastangos padės trockistams užimti 11 vietų seime. Kiti stebėjai neabejojo, kad pozicijos kandidatas bus išrinktas trijų ketvirčių balsų persvara (tai ir įvyko), kad PRI gali nustoti iki trečdaliao įtakos seime. Tokios pakaitos susilpnins Meksikos valdžios pastovumą ir gali privesti valstybę prie politiškos anarchijos.

Iš 72 milijonų Meksikos gyventojų 60% yra metisai, indėnų ir ispanų mišinys, 30% yra indėnai, ir tik 9% yra ispanų ar europiečių kilmės ir atstovauja daugiausiai valdančią grupę. Apie 50% visų gyventojų Meksikoje yra bedarbiai arba tik pripuolamai gali uždarbiauti. Infliacija 1981 metais buvo 60%, nežiūrint, kad Meksika yra turtinga žemės turtais ir ekonomiškai yra pati pajėgiausia valstybė ispaniškai kalbančių valstybių tarpe.

L. Miškinis

Laimingų Naujų Metų 1983

VISIEMS LIETUVIAMS
LINKI

ZARASIŠKIŲ KLUBAS

SANDAROS REDAKCIJA
Redaktorius: G.J. Lazauskas
Redakcijos nariai: E. Boreiša (polit.), P. Bružas (techn.).
Skyrių red.: Janė Bajerčienė (šeimininkų sk.), Vaclovas Prūsas (Pensininkų žinios), Antanas Adomėnas (English sect)
SANDAROS ADMINISTRACIJA
Administratorė: Edita Rinkus
Ekspeditorius: Stasys Dagys
Administracijos darbo valandos:
Pirmadienį, Antradienį ir Trečiadienį

10 val. - 12 val. ir kitu laiku, esant svarbiam red. ir adm. reikalui, galima skambinti (312) - 543 - 8198.

SANDAROS ATSTOVAI

So. Bostone: Inž. Aleksandras J. Čaplikas; Los Angeles - inž. Juozas Ruokis; Detroit - Antanas Norus.

TALKININKAI, kurie norėtų bet kuo prisidėti prie Sandaros darbu, prašomi pranešti red. ir adm. telefonais.

JANĖ IR VLADAS BAJERČIAI ŠVENČIŲ PROGA SVEIKINA VISUS SANDARIEČIUS IR VISUS GEROS VALIOS TAUTIEČIUS.

AMERIKOS ARABAI

JAV-bėse gyvena beveik kiekvienos pasaulio tautos atstovai. Arabų migracija į Ameriką, tačiau, nėra labai sena, nes Amerikos ryšiai su arabų kraštais daugiausiai lieti prekybinę laivininkystę viduržemio jūroje. (pvz. 1795 m. JAV Alžyriui ir Tunisui sumokėjo \$ 800,000, padovanojo laivą ir pažadėjo mokėti po \$ 25,000 kas met už teisę plaukioti viduržemio jūroje, 1801 - 1805 m. JAV dalyvavo Tripolio kare.) Pirmojo pasaulinio karo metu JAV armija importavo kupranugarus iš arabų kraštų ir su arabais treneriais nesėkmingai mėgino juos pritaikyti kariuomenės tarnybai pietinės Kalifornijos Karališko slėnio apylinkėje.

Nuo tų laikų, bet ypač pradedant šiuo šimtmečiu, arabų kilmės mažu - mos JAV pasiekė apie 2-jų milijonų skaičių. Apie du trečdaliai arabų imigrantų JAV yra iš Libano. Jų dauguma yra krikščionių stačiatikių ir maronitų tikybos. Kiti arabai - mohametony - yra daugumoje palestiniečiai. Manoma, kad libaniečių imigracijai į JAV įtaką darė pereinio šimtmečio pabaigoje Beirute protestantų įsteigtas amerikiečių universitetas. Kaip grupė, libaniečiai gana greit išijungė į JAV gyvenimą ir panaudojo savo sugebėjimus prekyboje ir maisto-restoranų pramonėje.

Apie 1950 metus, Egipto prezidentui Naseriui pradėjus arabų tautinio vienijimo programą, kai kurie JAV-bėse studijavę arabai pradėjo gyvą imigrantų organizavimą, tačiau šis sąjūdis imigrantų masėje neišsivystė. Didesnės arabų imigrantų organizuotos pastangos rado akstiną po 1969 metų Izraelio - Arabų karo. Jos dar labiau sustiprėjo po 1975 metų pilietinio karo Libane.

Nuolatiniai arabų valstybių šėkų tarpusavio kivrčai libaniečių neskatina jungtis į arabų politiškos vienybės sąjūdžius, tačiau nuolatinė agresija prieš Libaną iš Izraelio, Sirijos ir palestiniečių pusės natūraliai vysto opoziciją kaip grynai iš humaniškos užuojautos savo tautiečiams.

Arabų imigrantai JAV taip pat gyvai jaučia stiprią žydų organizuotą ir pergyvena amerikiečių panieką arabams.

Dėl to apie 1972 metus buvo įkurta Amerikos arabų tautinė lyga, 1976 m. buvo įkurta Amerikos libaniečių lyga ir Amerikos arabų prieš-diskriminacinis komitetas.

Amerikos žydų organizacijos arabų organizavimąsi laiko prieš-žydiško-

NAUJA SOUTH BOSTONO LIET. PILIEČIŲ DRAUGIJOS VALDYBA

So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugija gruodžio 12 d. išrinko 1983 metams valdybą: pirm. Aleksandras Čaplikas, vicepirm. Danielius Averka, sekr. Vytautas Jurgėla, fin. sekr. Petras Navazelskis, izd. Algis Mitkus, maršalka Raimundas Bačiulis, Revizijos komisija - Tomas Ašmenskas, Romas Veitas ir Dona Aušrota, Direktorai - Brutėnė Veitas, Antanas Andriulionis, Stasys Griganavičius, Gediminas Ivaška, Lionginas Izbickas, Arnoldas Plevokas ir Alfonsas Želvas.

So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugija yra didžiausia organizacija narių skaičiumi visoj Naujoj Anglijoj.

SO. BOSTONO LIET. PILIEČIŲ DRAUGIJOS NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Kaip visuomet, gruodžio 31 d. trečiojo aukšto auditorijoje rengiamas tradicinis Naujųjų Metų sutikimas nuo 9 val. vak. iki 2 val. ryto. Šokiams groja J. Maksma - Tamošaičio orkestras. Įėjimas - auka \$ 20.00

Po Naujųjų Metų sutikimo įspūdžius teks aprašyti plačiau.

MIRĖ SMUKININKAS
IZIDORIUS VASYLIŪNAS

Cambridge lietuvių parapijos bažnyčioje, kur Izidorius Vasyliūnas buvo vargonininkas, gruodžio 14 d. ryte, baigiant groti ar jau baigus šv. mišias staiga mirė Izidorius Vasyliūnas.

Velionis buvo gimęs 1906 m. Pasivymėjęs kaip gabus smukininkas, koncertistas ir smuiko mokytojas. Yra grojęs Vienos simfoniniame orkestre, vėliau profesoriavo Kolumbijoje ir 1954 m. atsikėlęs į JAV apsigyveno Bostone, kur grojo Civic simfoniniame orkestre.

JACKAUS SONDOS 90 MFTŲ
SUKAKTIS

Bostone susidarė specialus komitetas, kuris rengia Jackaus Sondos, mūsų spaudos darbuotojo ir visuomenininko, 90 metų sukakties minėjimą 1983 m. sausio 15 d. šeštadienį, 6 val. vakaro A.L. Tautinės Sąjungos namuose, 484 E. 4th Street, So. Bostone.

Programoje, rašytojo Antano Gustaičio žodis apie jubilatą, VLIKO atstovo inž. Jurgio Valaičio ir kitų sveikinimai ir vaišės.

mis pastangomis ir įtaria, kad šios organizacijos yra nacionalistinės dvidešimties valstybių arabų lygos programos tęsinys. Patys arabai imigrantai dalinasi nuomonėmis tarp nepolitinių ir grynai humaniško motyvų, arabų politiško nacionalizmo ir palestiniečių padėties klausimų.

Arabų imigrantų organizacijų, tautinės kultūros išlaikymo ir tautybinio politiško svorio JAV išvystymo sunkumai ryškiai vaizduoja daugelio imigrantų tautų problemą, kuomet tautinės organizacijos pradeda save remti politiškais, religiniais ar vadovų asmenybių pagrindais neišvengiamai susiskaldoma ir skėstama kivrčiuose, dėl kurių nukentčia svarbiausias kilminės organizacijos tikslas - jungti visus savo narius bendros kultūros ir savo tautos narių svorio išvystymo dėlei.

L. Miškinis

VLIKO PIRM.DR.K.BOBELIO PAGERBIMAS

SVEIKINO JAV PREZIDENTAS RONALD REAGAN, KONGR. RUSSO
ĮTEIKĖ JAV VĒLIAVĄ, KURI PLEVĒSĀVO VIRŠ KAPITOLIJAUS.
DALYVAVO KONGR. DERWINSKI - 400 ŽMONIŲ.

(Tęsinys)

Lithuanian National League of America

Sandara Lodge #77

3752 W. 69th Place Chicago, Illinois 60629 (312) 582-0254

VYTO UZNYNS, PRES.
DR. P. V. DARGIS, V. PRES.
SAULIUS STROKAS, TRES.

1982 m. gruodžio mėn. 11 d.

ALGIS MODESTAS, FIN. SEC.
J. R. KUZAS, P. R.

Didž. Gerb. dr. Kaziu Bobeliui,
VLIKO pirmininkui ir ALTO garbės pirmininkui

Didžiai Gerbiamas Pirmininke,

Amerikos Lietuvių Tautinė SANDARA, jau pradėjusi savo 69-tuosius veiklos metus, viena iš pirmųjų įsijungusi į ALTO veiklą ir remdama Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto mūsų tautai gyvybinį darbą, SANDAROS 77-tosios kuopos iniciatyva, nutarė Jus, mielas pirmininke, pagerbti kaip iškiliausią visuomeninėje veikloje ir Lietuvos laisvinimo kovoje veikėją.

Mes, ir didžioji Amerikos lietuvių visuomenė, labai vertiname Jūsų taip dideliu pasišventimu dirbtą Amerikos Lietuvių Taryboje vadovavimo darbą, o ypač vertiname mūsų tautai svarbią Jūsų veiklą Vyriausiame Lietuvos Išlaisvinimo Komitete, neatsižvelgiant nei į Jūsų brangų laiką, didelius kelionių atstumus, lėšas ir sveikatą.

Didžiai gerbdami Jus, kaip lietuvių-patriotą, kaip atvirą ir nenuolaidų kovotoją už Lietuvos išlaisvinimą ir prieš tuos, kurie okupantui pataikaudami pažeidžia Lietuvos laisvės kovą, nuoširdžiai Jus sveikiname ir linkime nepavargti Lietuvos laisvinimo kovoje, kol bus pasiektas mūsų tautos tikslas - Laisva ir Nepriklausoma Lietuva!

Vyto Uznys

Vyto Uznys,
ALT Sandaros 77-tos kuopos
Pirmininkas

Dr. V. Dargis

Dr. V. Dargis,
77 kp. vicepirm.

G. J. Lazauskas

G. J. Lazauskas,
Sandaros c.v. sekr.

Šis sandariečių sveikinimas buvo perskaitytas 1982 m. gruodžio 11 d. surengtame pagerbimo bankete ir įteiktas dr. Kaziu Bobeliui kartu su visų sveikinimų rinkiniu - albumu ir specialiu žymeniu.

Sandaros bankete, iš kairės: Sandaros red. G.J.Lazauskas, dr. Alviną Šabanienė - Wells, Petras Bružas ("Mūsų Sparnų" redaktorius) banketo pranešėjas teis. A.Wells, atvykęs su poniu iš Sun City, Arizona. Toliau matyti kons. Ant. Kalvaitis, kuris pasakė pagrindinę kalbą. (Nuotr. P. Malėtos).

Tame pačiame Sandaros bankete buvo pagerbtas ir Chicago Ridge meras už jo protestus prieš pavergėjus. Jam buvo įteiktas specialus žymuo. Nuotraukoje, iš kairės stovi: Sandaros 77 kp. pirm. Vyto Uznys, meras Mr. Siegel, banketo pirm. Julius Kuzas, Sandaros red. G.J.Lazauskas, Sėdi: ponis Dalia Bobelienė kongr. Derwinski, dr. K. Bobelis, banketo pranešėjas teis. Alf. Wells. (Nuotr. P. Malėtos).

VLIKO pirminko dr. Kazio Bobelio

PADĖKA

Reiškiu gilią padėką sandariečiams bei Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 77-tos kuopos valdybai, kurios iniciatyva buvo surengtas man toks gražus pagerbimas 1982 m. gruodžio 11 d. Chicagoje, Dariaus ir Girėno salėje.

Labai vertinu nusipelnusią seną Amerikos lietuvių organizaciją - A. L. T. Sandarą, su kurios atstovais man buvo malonu dirbti Amerikos Lietuvių Taryboje ir dabar bendradarbiauti.

Už man parodytą pagarbą ir taip pat už mano, ALTO ir VLIKO darbų įvertinimą esu dėkingas visiems rengėjams ir visuomenei už tokį gausų atsilankymą.

Dėkoju banketo rengėjams - ALT Sandaros 77 kuopos pirm. Vyto Uznui, vicepirm. dr. P.V. Dargiui, banketo pirm. Juliu Kuzui, išd. Sauliui Strokiui, fin. fin sekr. Algiui Modestui, ALT Sandaros centro valdybos sekr. ir Sandaros red. G.J. Lazauskui,

Esu labai dėkingas teis. A. Wells už pagerbimo pravedimą, kons. Ant. Kalvaiciui už pagrindinę kalbą, visiems sveikinusiems žodžiu, raštu ir asmeniškai.

Visiems linkiu laimingų ir darbingų 1983 metų!

Dr. K. Bobelis

ISTORIJĄ RAŠO ŽMONĖS

Kai kurių žmonių akyse prezidentas Trumanas buvo pats nepajėgiausias JAV vadovas. Trisdešimčiai metų praėjus, jo vertinimas ir dabar dauguma politinių istorikų pripažįsta, kad jis padėjo pagrindą Antrojo pokario JAV antikomunistinei užsienio politikai. Kai kurių žmonių akyse prezidentas Karteris tebėra mažų sugebėjimų neapsisprendžiantis vadovas, bet retas nori prisiminti, kad Karterio ekonominė politika buvo tipiškai respublikoniškai konservatyvi. 1945 metų Jaltos susitarimai iki šiai dienai yra keikiami Rytų Europoje, nors amerikiečiai tvirtina, kad Antrojo karo įkarštyje nieko geresnio Amerika ir Anglija negalėjo pasiiekti.

Tie keli pavyzdžiai tik rodo, kad paviršutinis istorijos įvykių ir jų veikėjų aiškinimas yra labai subjektyvus ir net keturiasdešimčiai metų praėjus, jie nėra vienodi.

Vašingtoną, Seolą ir Pekingą šiomis dienomis nepaprastai sujaudino Japonijos Švietimo ministerijos pasišovimas perrašyti istorijos vadovėlius. Iki šiol sąjungininkų nugalėta Japonija oficialiai pripažindavo, kad ji buvo agresorė Kinijoje, Korėjoje, pietų Ramiajame Vandenyne ir Havajuose. Nauji vadovėliai šiuos kariškus žygius nebevadina "užpuolimais", bet "įžengimais".

Vakarų pasaulyje žinoma, kad 1937 metų liepos mėnesio 7 dieną imperatoriška Japonija užpuolė Kiniją. Karo bėgyje zuvo 18 milijonų kiniečių. Vien Nankingo užėmimo buvo brutaliai išžudyti 200 tūkstančių gyventojų. Modernios imperatoriškos Japonijos plėtimasis Tolimuose Rytuose neprasidėjo 1937 metais. 1894-1895 metais Japonija kariavo su Kinija ir paėmė sau Formozos salą, Peskadorų (Pengču) salas ir Liaodungo (Liaodenbandao) pusiasalį. 1904 - 1905 metais Japonija užpuolė imperatorišką Rusiją ir atėmė dalį Kamčatkos pusiasalio ir kai kurias salas. 1910 metais Japonija prijungė Korėją, o 1931 metais atėmė iš Kinijos Mandžiuriją ir ten įsteigė Mandžiuko valstybę. 1941 m. gruodžio 7 d. Japonija bombardavo Havajus ir sunaikino beveik visą JAV laivyną ir aviaciją Ramiajame vandenyne. Antrojo pasaulinio karo metu Japonija buvo įsiveržusi į Indokiniją ir Indijos vandenyno salas ir grėsė Australijai.

Šalia vadovėlių perrašymo, Japonijoje buvo taip pat susuktas filmas, pavadinamas "Imperatoriška Japonijos imperija", kuriame JAV yra kaltinamos už provokacijas, kurios "privertė" Japoniją užpulti Havajus. Trijų valandų filmas rodo kroniką, kurioje karo veiksmų metu japonų, anglų ir amerikiečių kareiviai žudo savo priešus.

Tokia kariškais laimėjimais nuspalvinta Japonijos istorija negali būti nutylėta, tačiau iki šiol Japonija laikėsi Makartūro padiktuotos interpretacijos, kuri pabrėždavo agresingos Japonijos užsienio politikos klaidingumą. Sunku mokyklinio amžiaus vaikams vystyti tėvynės meilę nuolat pabrėžiant valstybės gėdą. Gėda yra būti nugalėtiems, tačiau yra daug sunkiau pripažinti, kad agresija ir brutalus

žmonių žudymas nebuvo kariškai pateisinamas.

Šių dienų Japonija jaučiasi stipri. Pranašaujama, kad 2000-aisiais metais japonų pragyvenimo lygis bus aukštesnis nei amerikiečių. Jau dabar Japonija yra stipriausia pramoninė valstybė. Taigi, ekonomiškai sustiprėjusi valstybė jaučiasi pajėgi savo istoriją perrašyti.

Tiek Kinija, tiek Korėja dėl naujų vadovėlių griežtai protestuoja ir nurodo, kad toks žingsnis deda pagrindus Japonijai pasidaryti kariška jėga, kuri grės Tolumų Rytų valstybėms pakartodama praeities agresiją. Japonijos užsienių reikalų ministerija yra taip pat priešinga santykių su užsieniu bloginimui ir Švietimo ministerijos šiame klausime neremia. Atrodo, kad vadovėlių perrašymas kol kas bus atidėtas.

Šios kontraversijos metu Vašingtonas laikėsi nuošaliai ir oficialiai į ginčą nesisikišo, nežūrint, kad japonai keitė ir Perly uosto užgrobito faktus.

L. Kasiulis

8-8-82

FLORIDOS LIETUVIŲ RYTINIO PAKRAŠČIO ŽINIOS

Lietuvių Žinių penkių metų sukaktis. Prieš penkerius metus entuziastai Stasys Balčiūnas ir Jonas Daugėla pasiūvė leisti vietos biuletenį "Lietuvių Žinios", apimtyje Floridos lietuvių rytinio pakraščio nuo Miami iki Sunny Hills. Nors pastaroji kolonija yra pačiame siaurės kampe - atsiskyrusi našlaitė, tačiau gražiai bujoja su užtikrinta ateitimi ir didelį dėmesį pelniusi.

Pirmas numeris išleistas 1977 m. lapkričio mėnesyje. Tai buvo bandomasis, tikslu informuoti ir informotis. Tikslas, atrodo, jau pasiektas. Iš skaitytojų kas kart susilaukta vis daugiau pasakytinimų pradėtą darbą tęsti. Susilaukta ir piniginės paramos. Jau gauta per 500 dol. aukų. Kas ir įgalino biuletenui egzistuoti.

Nuo 1980 m. pradžios Jonas Daugėla pasitraukė iš biuletenio redagavimo, nes tuo metu buvo labai apkrautas darbais savo tiesioginėse pareigose. Tačiau straipsniais dar ir dabar talkina. Buvo pakviesta Julija Staškūnaitė. Ji yra šio krašto akademikė - mokytoja. Talkininkavo iki 1982 m. pradžios. Pakviesta Aldona Biliūnienė. Ji yra darbšti, sumani visuomenininkė ir nevangianti darbo. Talkininkauja nuo š. m. gegužės mėn.

Lietuvių muziejus yra Lake Worth miesto muziejuje, The City Hall Annex, 414 Lake Ave., Lake Worth. Lietuvių muziejaus valdytojai persiorganizavo į savitą organą, "Lithuanian American museum charitable Trust", sutrumpintai "L.A.M.C.H. Trust" įregistruota atitinkamoje valdžios įstaigoje. Organizacija - iš trijų asmenų - trustees. C. Tuskenis - pirm., J. Staras - išd. ir Ona Dovydaitienė - exponatų globėja. Už aukas pinigais ir už exponatus nereikia mokėti mokesčių. Muziejaus atidarymas numatytas gruodžio mėn. pradžioje. Galutinam sutvarkymui trūksta pinigų. Aukus siųsti: J. Staras, 1331 Lakeside Dr. Lake Worth, Fla. 33460. Jeigu kas galėtų padovanoti vertingų eksponatų - muziejus laukia.

LIETUVIS NEPAVARGS KOVOJE UŽ LIETUVOS LAISVĘ

CHICAGOJ

IR APYLINKĖSE

ŠAULIŲ RINKTINĖ CHICAGOJE

Vyt. Did. Šaulių Rinktinės Valdybos ir kitų pareigūnų priešmetinis posėdis įvyko 1982 m. gruodžio 11 dieną Šaulių namuose. Dalyvavo virš trisdešimt asmenų.

Rinktinės pirm. Vladas Išganaitis atidarė posėdį, sekretoriaujant vice - pirm. J. Mackoniui. Moterų skyriaus vadovė M. Dapkienė turėjo atskirą staliuką bilietų platinimui ir kt.

Apsvarstyta Kūčių vakarienės su menine programa parengimas, Naujų Metų sutikimo klausimas, 1983 m. sausio 30 d. 2 val. p.p. Rinktinės visuotinio narių susirinkimo šaukimas, švenčių proga aukų paskirstymas įvairioms lietuviškoms institucijoms.

Pirm. Vladas Išganaitis pateikė apyskaitą apie 1982 m. aukas. Spaudai aukota \$ 315 (Draugui, Laisv. Lietuvai, Sandarai, žurnalui Lituanus, Kariui, Mūsų Žinioms ir Europos Lietuviai).

Knygoms leisti \$ 187. (Bažnyčios Kronikoms, Dariaus ir Girėno Postui ir Istorikų Draugijai).

Radijo stotims paskirta \$ 425. (Margučiai, Lietuvos Aidams ir Sophie Barcaus šeimos)

Ansambliams \$ 340 (Lietuvių Operai ir Dainavos ansamblui).

Lituanistikos mokykloms paaukota \$ 1,000. (Brighton Parko, Marquette Parko, Kristijono Donelaičio, Vasario 16-tos Gimnazijai ir Įsteigimui lituanistikos katedros universitete).

BALFUI paskirta \$ 50, ALTUI \$300, Pasaulio lietuvių dienoms ruošti komitetui \$500, Liet. Kultūros muziejui -

\$ 40, Jaunimo Centrai \$ 40, Tautinių Šokių Institutui \$ 40, Etninių grupių valdybai \$ 25, šiaip bendrai šalpai \$350, Šaulių Sąjungos fondui \$ 100.
Iš viso paaukota \$ 3,892.

1982 m. gruodžio 18 d. įvyko Kūčių vakarienė, kurią suorganizavo ir maistą pateikė garbės šaulė Marytė Dapkienė su būriu pagalbininkių. Vakarienėj dalyvavo per 220 svečių.

Meninę programą suorganizavo Rinktinės meno vadovas garbės šaulys Juozas Petrauskas ir sesė - šaulė Teodora Serapinienė.

Adėlė Latonienė padeklamavo eilėraščių "Kalėdos".

Toliau sekė Kūčių vakarui pritaikytas vaizdelis - "Perdaug Kalėdų", kurį parašė Dino Buzzati ir į lietuvių kalbą išvertė Nora Kulpavičienė, o šį vaizdelį scenai pritaikė talentinga režisėrė Teodora Serapinienė, talkinant meno kuopelės artistams (Teodora Serapinienė, Ignas Serapinas, Stasys Stanaitis ir Voldeparas Šadauskas).

Po to dar buvo sugiedotos Kalėdinės giesmės, kurioms vadovavo T. Serapinienė su anksčiau minėtais artistais, pritariant visiems Kūčių dalyviams.

Iš pat pradžių Kūčių vakare visus dalyvius Rinktinės vardu pasveikino vice pirm. Juozas Mackonis.

Besivaišinant paaiškėjo, kad ponios Salomėjos Petrauskienės gimtadienis kaip tik sutampa su šio vakaro data. Ta proga jai palinkėta ilgiausių metų.

Šauliai yra ne vien kariškų pagrindų organizacija, bet ir kultūrinis - patriotinis veiksnys.

Juozas Skeivys

ALT CICERO SK. RYŠIAI SU SPAUDA

ALTO CICERO skyrius yra išvystęs artimus ryšius su vietiniu laikraščiu "THE LIFE", kuris noriai skelbia to ALTO skyriaus vadovybės pateikiamas žinias apie lietuvius.

Vyčių 36-tos kuopos nariai, išpildę "Kepimo" programą.

(Foto - Rasa Forsberg)

PREKYBOS RŪMŲ KALĖDINIS SUSIRINKIMAS

Lithuanian Chamber of Commerce of Ill. Kalėdinis susirinkimas įvyko 1982 m. gruodžio 8 d., kaip visados Dariaus Girėno svetainėje.

Susirinkimą atidarė pirm. Julius Kuzas, sveikindamas su artėjančiomis šventėmis. Pristatė naujus narius, pagebė tyta mirusius. Pakvietė visus dalyvauti dr. Kazio Bobelio pagerbime gruodžio 11 d. Oficiali dalis buvo trumpa, nes sekė muzikalinė programa, tai Fausto Strolios dainininkų grupė, kuri labai gražiai išpildė Kalėdų giesmes, su soliste p. Alina Giedraitiene.

Gi Fausto Strolios sukurtos giesmės, tiesiog sukėlė ovacijas.

Vėliau vyko tradicinė lietuviška vaišės, kurios praėjo šventiškoje nuotaikoje.

Teodora Kuzienė

Geras darbas geram lietuviui

Chicago Lietuvos Tautinėms kapinėms reikalingas prievaizda - Manager. Pageidaujame lietuvių gerai mokančio anglų kalbą ir rašybą, taipgi susipažinusio su knygvedyba. Darbas pastovus ir geras atlyginimas. Asmuo turi būti rimtas, pareiškimas ir sutikti apsigyventi kapinių rezidencijoj skersai gatvės nuo kapinių. Dėl platesnių informacijų teiraukitės: Lithuanian National Cemetery, 8201 So. Kean Ave. Justice, Illinois, 90458 Telefonas (312) 458 - 0638.

Klaudijus Pumputis

4514 So. Talman Ave. Chicago, Ill. Telefonas 927 - 3559

Didžiausias Kailių Pasirinkimas!

PAS VIENINTELĮ LIETUVI KAILININKA, CHICAGOJE Įstaigos: 263-5826 Namų: 677-8489

NORMANĄ BURŠTEINĄ
185 No. Wabash Avenue
second floor
Chicago, IL 60601

IŠ VYČIŲ VEIKLOS

Vyčių 36-toji kuopa yra labai darbinga. Rūtos Kazlauskienės iniciatyva, propagavo rašyti laiškus prez. R. Rėgeniui, prašant gelbėti Vytautą Skuodį. Rūta gyvai rūpinasi spaudoje kenčiančiais lietuviams ir jų gerbūviu. Ji moka savo uolumu užkrėsti ir kitus. Visi rašė Amerikos Pašto Viršininkui, prašydami Dariaus ir Girėno sukaktuvinio ženkluko.

Bendrai Vyčių 36-toji kuopa yra labai veikli, ypač esant naujam pirmininkui Jonui Paukščyviui, nuostabiai padidėjusi: narių skaičius padvigubėjo, mėnesiniai susirinkimai pasigėrėtinai pagyvėjo. Nariai jų su malonumu laukia.

1982 m. gegužės 24 d. kuopa sumanė "kepti kepsnį" ir tam pasirinko Vinčą Samašką. Vyriausia šeimininkė buvo Mary Kinčius. Kepsnys tikrai buvo skanus. Svečiai geroje nuotaikoje prisistatino lig valiai.

Salomėja Daulienė

PAIEŠKOJIMAS

Per Amerikos Raudonąjį Kryžių Petrytė Žukaitienė ieško Pijaus Rožaičio, Jonas Mečislovas Piatūnas ieško Gabrieliaus Antano Pianiūno.

Prašome atsiliepti šiuo adresu:

Mid-America Chapter
43 East Ohio Street
Chicago, Illinois 60611

Service to Military
& Veterans Families
(312) 440-2000

ANTIQUES WANTED
Gera proga parduoti senus daiktus
Furniture, clocks, oriental rugs, dishes, old photographs, jewelry, toys, anything old fashioned, Don't throw or give things away that I will buy. Give me a chance to tell you if it has value. Minėtus senus daiktus neišmeskite, bet parduokite. Kreipkitės:

David's Antiques
3255 S. Halsted
Chicago, Ill. 60608
(312) 225-5525
or 935 - 3654.

BRIDGEPORT DELICATESSEN

3263 So. Halsted St., Chicagoje
Savininkas - Antanas Grigėnas

Švieži, GERI PRODUKTAI IR NEBRANGŪS
Viskas pagal jūsų lietuvišką skonį.

ST. CASIMIR MEMORIALS, INC.

3914 WEST 111th STREET
CHICAGO, ILL 60655

We have the largest selection of monuments in the City.

SENIAUSIA LIETUVIŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ IR DIRBTUVĖ.

Didžiausias pasirinkimas. Pagal užsakymą šiais metais Lietuvių Tautinėse Kapinėse pastatė didžiulį steigėjams paminklą ir daug kitų. Savininkai Wm. Nelsonas, Jr. ir Lillian F. Dulys. Vienas blokas nuo Liet. šv. Kazimiero kapinių. Telefonas - 233 - 6335.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

MR. ANTHONY'S BANQUET HALL

Savininkai - Petras ir Rita Dūdos, Sandaros skaitytojai ir rėmėjai

Ruošdami kuria nors proga pokylį ar vakarienę, prašau turėti galvoje MR. ANTHONY aukias ir gražias sales, esančias

7348 W. Irving Park Road, Norridge, Ill. Tel. 453-2106, kur tikrai rasite malonų patarnavimą ir puikų, pagal jūsų pasirinkimą, maistą prieinamomis kainomis.

Apdraudy Agentūra

Tel.: 778-2233

Bell Realty & Bace Ins. Agency

Juozas Bacevičius

VALANDOS

Kasdien 9 - 8 val. vakaro.

Šeštadieniais ir sekmadieniais

9 - 4 val. po pietų

6529 So. Kedzie Ave.

- Chicago, Ill. 60629

SOPHIE BARGUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

ALDONA ir dukra SOFIJA DAUKAI

IŠ WOPA 1490 KIL. AM

Lietuvių kalba:

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

7159 South Maplewood Avenue

Tel.: HEmlock 4-2413

CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE • INCOME T. X • NOTARY PUBLIC

2951 W. 63rd Street CHICAGO, Illinois 60629

Office - 436-7878

Res. 839 - 5568

VLADAS SIMAITIS, J. D.

Registered Broker

NAUJA LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

"LIETUVOS AIDAI"

Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ

KASDIEN nuo pirmadienio iki penktadienio
8:30 val. vakare

Visos laidos iš WCEV 1450 Kc BANGA

.PETERSBURGE: 12 val. 30 min.

WTIS 1110 AM BANGA.

Adresas: 2646 West 71-st St.

Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

ENGLISH section

EDITOR
Antanas Adomenas
7151 South California
Chicago, Illinois 60629

NEWS FROM LITHUANIA

RUSSIANS DON'T WORRY ABOUT NUCLEAR SAFETY

Lithuanian journalist Algis Rukšėnas, the author of *Day of Shame*, and geographer and former faculty member of Kent State University, Augustine Idzelis, co-authored an editorial essay in the September 5, 1982 issue of *The Denver Post*. The piece entitled: "Russians don't worry about nuclear safety", the authors analyze the nuclear problem from the Soviet Union's point of view. Among other things, the article states:

"The latest nuclear power plant in the world is scheduled to go on line next year at Ignalina in northeastern Lithuania. At 6,000 megawatts, it will be double the capacity of Brown's Ferry, Alabama, the largest nuclear facility in the United States.

Significantly, the Ignalina Atomic Power Station is being constructed without benefit of cooling towers which normally prevent massive amounts of hot water that comes into contact with pipes conveying radioactive steam from being discharged directly into an open body of water.

At Ignalina, hot water from the plant's cooling system will be discharged directly into Lake Druksiai. The resulting destruction of the entire ecosystem of this, the largest lake in Lithuania, is inevitable. Water from the lake empties into the Daugava River which winds its way through the population centers of Latvia on its way to the Baltic Sea. If there would be a leak of radioactivity — an event not unheard of in nuclear power plants — the discharge would be directly into Lake Druksiai, as opposed into a cooling tower where it could be contained and controlled.

The only published concern about the Lake Druksiai was from a group of Lithuanian scientists who succeeded in having a cautionary note published in a scientific journal of limited circulation. "This problem should be investigated more thoroughly," they wrote, "and corresponding actions should be taken while it is not too late." Central planners in Moscow have ignored the sci-

tists' plea. In fact, construction of Ignalina has been intensified in order to place the first unit on line in 1983."

(A Lithuanian ACIO to Theresa Martunas-Zagarski from Aurora, Colorado, for providing us with this information).

MAP AMENDMENT BECOMES LAW

Future government maps will show the pre-occupation borders of the Baltic States and note the United States non-recognition of the Soviet occupation, according to an amendment included on the Fiscal Year 1983 Department of Defense Authorization Bill.

The Map Amendment, introduced by Congressman Dougherty, states that all maps prepared, purchased or produced with funds from the Defense Authorization Act are to include the following: show the geographic boundaries of the Baltic States and designate those areas by those names; include the designation "Soviet occupied" in parenthesis under each of those names; include in close proximity to the area of the Baltic countries the following statement: "The United States government does not recognize the incorporation of Estonia, Latvia, and Lithuania into the Soviet Union."

The House of Representatives and Senate adopted the conference reports on the Map amendment on August 17th and August 18th, respectively, and has since become Public Law 97-252.

We are pleased with the outcome, since monitoring the correct labeling of maps which show the Baltic countries has been an ongoing project for several years. The amendment will be a method to insure the accuracy of future maps, so that they remain consistent with U.S. policy of not recognizing Soviet incorporation of the Baltic States.

JOINT BALTIC AMERICAN NATIONAL COMMITTEE

A LITHUANIAN CALENDAR FOR 1983

A Lithuanian calendar decorated by Lithuanian artists and featuring Lithuanian namesdays and holidays is available. Send \$2.00 for postage and handling to: Bridges 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

NEWS

ANATOLE MILUNAS, Chairman of the Lithuanian American Republican National Federation, has been appointed to the National Highway Safety Advisory Committee by President Reagan. This committee meets periodically to review issues of highway safety and to make recommendations to the Secretary of Transportation. With over 25 years of experience in the design and supervision of transportation projects both locally and internationally, Tony Milunas is well qualified for this assignment. Now in his second term as chairman of the Federation, Tony previously served as the Chairman of the Lithuanian American Republican League of Illinois.

JONAS GENYS, a past chairman of the Lithuanian American Republican National Federation has been appointed to the National Plant Genetic Resources Board by President Reagan. This board recommends various programs for the protection and improvement of the nation's plant resources. Currently Dr. Genys is Professor of Forest Science and Dendro-genetics at the University of Maryland. He has published some forty research papers in the field of plant genetics and is involved with several international research organizations. His record of scientific achievement in his specialty is very extensive.

Congratulations to Anatole Milunas and Dr. Jonas Genys on well deserved recognition for your technical talents and political service.

CHICAGOS LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ

- ŽUVAUTOJŲ KLUBAS

linki

Laimingų Naujų Metų!
Visiems Chicagos Lietuviams

EVERYONE COMES FROM SOMEWHERE

The Lithuanians in America

One of the earliest Lithuanians in America was Dr. Aleksandras K. Kursius, a physician who became New York City's "first secondary school teacher." Dr. Kursius lived in New York from 1659 to 1661 and taught at a schoolhouse in the financial district (at the corner of Broad Street and Exchange Place) for the grand salary of 500 florins.

Most of the Lithuanians who settled in America during the seventeenth and eighteenth centuries were noblemen or craftsmen who came here individually, not as part of a massive migration. After the 1831 Rebellion, the famine of 1850 and the second Polish-Lithuanian insurrection, which ended in failure in 1863, thousands of Lithuanians began to trek to America. They settled in Pennsylvania mining towns and on the farms of New England. It has been estimated that a total of about 500,000 Lithuanians emigrated to the U.S. between 1868 and 1914. However, the true figures will never be known, since all incoming Lithuanians were listed either as Poles or Russians; they did not receive their own immigration category until 1931.

By 1884 there were 15,000 Lithuanians in America. By the turn of the century, their ranks had blossomed to 275,000. Almost 75,000 Lithuanians lived in the coal-mining regions of Pennsylvania and West Virginia; 10,000 inhabited the cities of Philadelphia and Baltimore; and 30,000 were living in Chicago by 1904.

Following World War II, Lithuanians were admitted to the United States from displaced persons camps. Over 37,000 were admitted between 1948 and 1953 under this special dispensation granted by Congress.

The Federal Bureau of Investigation's first director was Alexander Bruce Bialaski, who called himself a "Lithuanian of Poland." Bialaski served as director of the FBI from 1912 to 1919.

(From Bridges, nr. 9, 1982)

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

Vieši Lietuvos rusinimo ženklai

LIETUVIUS JAUNUOLIUS NAUJOKUS VEŽA Į AFGANISTANĄ

Šiomet vasarą iš Vilniaus buvo išvežti keli vagonai naujokų (18-čių) į Turkestaną, o iš ten lėktuvais vežami į Afganistano pragarą, mirčiai, neapmokytus kareivius.

Kaip girdėti veža naujokus ir iš Latvijos, Estijos ir Ukrainos. Pradžioje karo su Afganistanu buvo vežami kaukaziečiai, afganai ir kt. musulmonai, bet jų dalis prisidėdavo prie afganų partizanų.

Kokia prasmė kariauti Lietuviams, latviams ir estams, prieš afganus, kurie kovoja už savo nepriklausomybę, prieš bendrą priešą rusų-komunistų, tautų pavergėją?

Laisvas pasaulis turi protestuoti prieš Kremliaus agresinę politiką, ir panaudoti jimą svetimų tautų vyrų žudynėse.

NL

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBA: iš kairės - Birutė Prašmutaitė (Jaunimo reikalams), Albinas Pocius (pirmininkas) Irena Tamošaitienė (sekr.), Stovi, iš kairės: Jonas Tamošiūnas (vicepirm. ir kultūriniam reikalams), Juozas Krikščionas (įždininkas), Povilas Baltutis (švietimo reik.), Viktoras Adomavičius (sporto reikalams).

Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba, kartu su Baltic Council of Australia, minint 1982 m. gruodžio 10 d. International Human Rights Day išleido taip vadinamą Human Rights Day Appeal ir išsiuntinėjo Vyriausybės nariams, parlamentarams, vyskupams ir dienraščiams prašant iškelti tos dienos progą Pabaltijo klausimą. Australijos Federaliniame Parlamente lietuviams palankus senatorius Austin Lewis iškėlė šį klausimą Australijos senate.

SVEIKINIMAS IŠ AUSTRALIJOS

ALBINAS POCIUS, Australijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos ir Baltic Council of Australia pirmininkas, linki šv. Kalėdų-džiaugsmingų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų visiems, kurie dirba Lietuvos labui.

AUSTRALIA

THE 10th of December is remembered as the International Day of Human Rights. For on that day in 1948 the United Nations General Assembly adopted the "Universal Declaration of Human Rights."

On December 14th, 1960 the General Assembly adopted without a dissenting vote the "Declaration on the Granting of Independence to all Colonial Countries and Peoples."

The Declaration says: "All peoples have the right of self-determination. By virtue of that right they freely determine their political status and freely pursue their economic, social and cultural development."

To the people of Baltic countries of Estonia, Latvia and Lithuania, which are under Soviet Russian occupation, these Resolutions sound hypocritical. These people have been subjected to genocide, forced labour camps, restrictions on travel, strict censorship and many other serious deprivations by a signatory to the above declarations.

The United Nations moralises about Israel and South Africa or Timor

HUMAN RIGHTS HYPOCRISY: Statement issued by the Baltic Council.

while it totally ignores the oppression in Soviet Russian occupied or dominated countries. This has for decades affected the lives of millions of innocent people in Estonia, Latvia, Lithuania and Ukraine.

Resolutions Broken

Virtually every article of those resolutions is being flagrantly broken by Soviet Russia, right before the eyes of fellow member nations. The silence of the United Nations on this matter, in the face of its own resolutions, condemns it as an accomplice.

The United Nations Decolonisation Committee who implemented the self-determination. Resolutions by granting independence to former colonial countries in Asia and Africa, today should declare Soviet Russia as a

colonial power and start decolonising the Russian Empire.

The Soviet Russian Empire constitutes the greatest threat to world peace, and the way of life enjoyed by all those fortunate enough to live in Western democracies such as Australia

Historically, empires have always needed to expand in order to survive. Soviet Russia annexed the Baltic States and extended colonial rule into "satellite" Republics of Poland, Czechoslovakia, Hungary, Rumania and Bulgaria. Russian expansionist policies from the Baltic to Afghanistan threaten world peace and the freedom of all mankind.

Soviet Russia has the world's largest army, not for self defence but to suppress people in occupied countries.

Sadness Hope

In the light of these facts, says Mr. Albin Pocius, the Baltic Council of Australia views International Human Rights Day with sadness and hope. Mr. Pocius, who is President of the Baltic Council, says: "We are saddened by the hypocrisy of the United Nations, but we have hope that the voice of the oppressed one day will be heard and acted upon by people of goodwill."

Festival

The Australian Lithuanian Festival will be held in Melbourne, starting on 26th December 1982. The Festival will include: Arts & Crafts Exhibition, Literature Festival, Sports Festival, Youth-get-to-know you evening, Song Festival, Folk Dancing Festival, Youth Theatre

BALTIC STATES: UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS

Notice of Motion
Senator LEWIS (Victoria) — I give notice that, on the next day of sitting, I shall move:

That the Senate
(1) Notes that

(a) the tenth day of December is recognised as the International Day of Human Rights following the adoption of the Universal Declaration of Human Rights by the United Nations General Assembly on 10 December 1948.

(b) on 14 December 1960 the General Assembly accepted without a dissenting vote the "Declaration on the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples."

Mieli SANDAROS skaitytojai

Skaitytojų ir Sandaros administracijos patogumui, apačioje čia dedame atkarpą, kurią užpildžius prašome prisiųsti Sandaros administratori. Taip pat prašome surasti ir naujų skaitytojų. Už jūsų malonų atsiliepimą ir SANDAROS parėmimą būsimė labai dėkingi. Visos aukos skelbiamos Sandaroje.

Siųsti šiuo adresu: SANDARA, 840 West 33 rd Street, Chicago, Ill, 60608

Siunčiu SANDAROS METINĘ PRENUMERATA..... 10 dol.

Siunčiu auką SANDAROS SPAUDOS FONDUI..... dol.
Iš viso..... dol.

MANO PAVARDĖ.....

ADRESAS.....

TEVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS KAMPELIS

Isteigta 1896

TEVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS ADRESAS - 840 West 33rd Street, Chicago, Illinois, 60608.

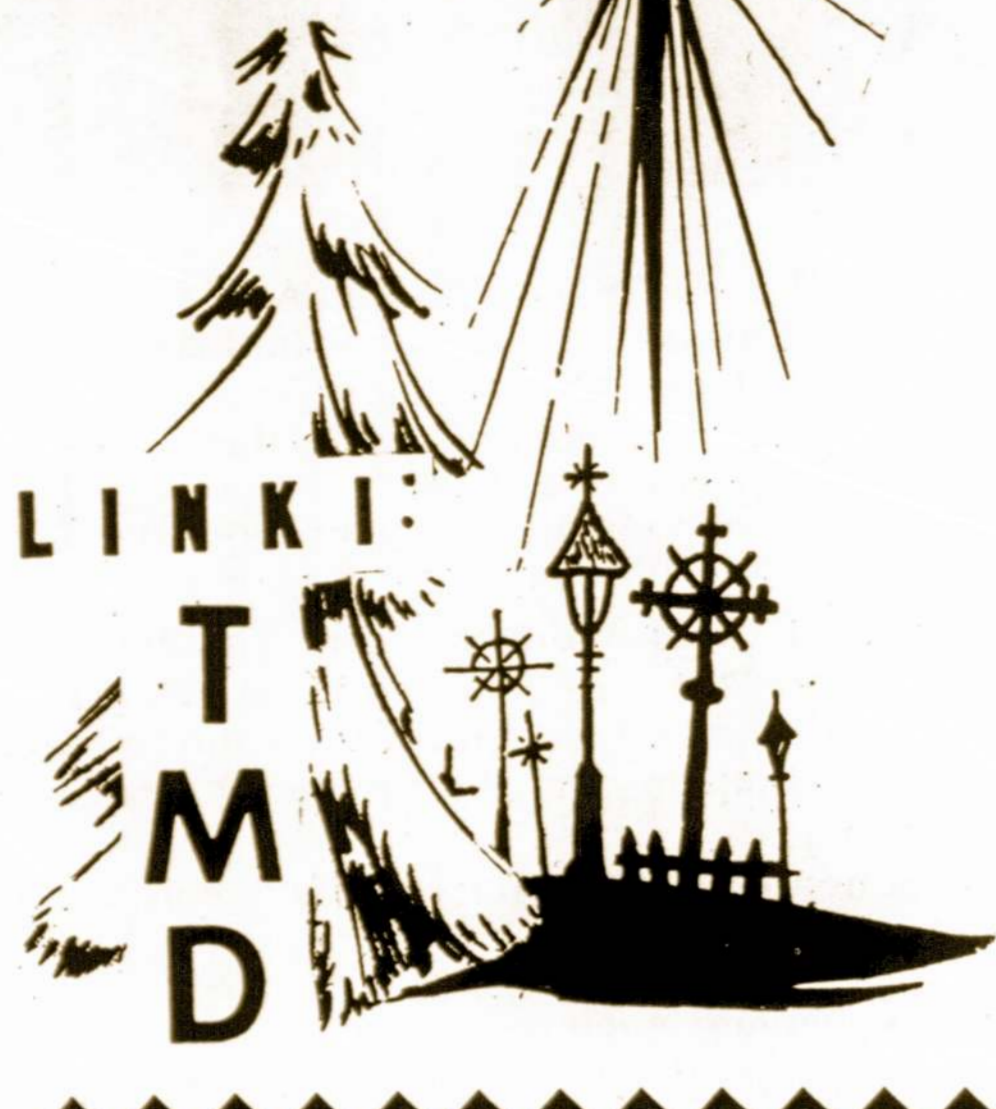

T M D

Birutė Kemežaitė

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ!

1983

NAUJIEJI METAI

Atėjo jie, ir vėl kiti jau metai, Kaskart nauja viltim juos sutinki. Gyvenimo taip tavo rieda ratai, O tie keliai vienodi - vis pilki.

Ilgiesi, ieškai, lauki ko geresnio, Širdis krūtinėj daugos nerami. Troškimą siekti lobių vertingesnių, Likimas tramdo kietame glėby.

Ir taip beprasmiškai tavo metai bėga, Tiek daug norėtum - nieko neturi... Nors daug vertybių žmogui pažadėta, Kovo už buitį - viską prarandi...

Iš Birutės Kemežaitės knygos "Nebijok žaibų, nei vėtrų!"

PALM BEACH LIETUVIŲ KLUBAS

Po vasaros atostogų pirmas susirinkimas įvyko gruodžio 4 d. Susirinkimui vadovavo V. Mazoliauskas ir sekretoriavo S. Balčiūnienė. Klubo pirm. J. Daugėlienė nupasakojo apie nuveiktus darbus. Baigdamą pabrėžė, kad ji iš klubo pirmininkės pareigų atsistatydina, nes jau prieš 3 mėn. su savo vyrų Jonu Daugėla yra išsikėlę nuolatiniam gyvenimui į Daytona Beach, Fla. Tačiau Daugėlai iš klubo neišstoja. Vadinasi, klubas lieka be pirmininkės. Daugėlienei prašant ir susirinkimui pritariant, buvo įprašytas buvęs klubo ilgametis pirmininkas V. Mickus papirmininkauti iki sekančio susirinkimo, t. y. sausio mėn. Šia proga S. Balčiūnas kalbėjo, išryškindamas juos kaip aktyviausius kultūrininkus ne vien klubo veikloje, bet ir lietuviškoje aplinkoje. Dėkingumas išreikštas įteikiant sol. J. Daugėlienei gėlių puokštę, o J. Daugėlai medžio drožinį - statulėlę "Knygnešys", sukurtą dail. Kulpa-Kulpavičiaus. J. Daugėla, džiaugdamašis dovana, priminė, kad tai yra simbolis knygų platinimo ir sutampa su laikraščio "Aušra" 100 metų sukaktimi, kuri bus sekančiais 1983 m. Sugestavo klubui tą sukaktį tinkamai atžymėti. Susirinkimas baigtas vaišėmis.

NAUJI LEIDINIAI

LIETUVOS BAŽNYČIOS/CHURCHES OF LITHUANIA, II tomas; Vilkaviškio vyskupija/Vol. II: The Diocese of Vilkaviskis. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla (Lithuanian Library Press, Inc.) 3001 W. 59th Street, Chicago, IL 60629, USA, 1982 metais. Tiražas 2000 egzempliorių, kaina 23 dol. Spausdino M. Morkūno spaustuvė. 480 psl. Kongreso bibliotekos katalogo numeris 80-80194 ISBN 0-932042-51-1.

Vyriausias redaktorius Bronius Kviklys. Pagalbiniai redaktoriai kun. Pijus Brazauskas, Juozas Mažeika, T. Anicetas Tamošaitis, SJ, kun. dr. Juozas Vaišnora, MIC. Redakcijos artimi talkininkai: Vysk. Vincentas Brizgys, Jonas Dainauskas, kun. Juozas Duoba, MIC, Nijolė Gražulienė, T. Algimantas Kezys, SJ ir Vincas Lukas. Žemėlapius paruošė Albinas Karnius ir Rimantas A. Žemaitaitis. Dailininkas ir technikinis redaktorius Petras Aleksa.

Šiame tome randasi 108 bažnyčios, 28 koplyčios ir 21 Lomžos vyskupijos bažnyčia. Dalis šių bažnyčių bei religinių paminklų nuotraukų spausdinama pirmą kartą.

Pirmoje knygos dalyje aprašoma Vygrių vyskupija, kuri buvo įsteigta 1797 m. Prūsijos karaliaus Fridriko Vilhelmo III ir popiežiaus Pijaus VI sutarime. Vietoje Vygrių vyskupijos 1818 m. popiežiaus Pijaus VII paskelbta bule įsteigta Seinų arba Augustavo vyskupija, kurios aprašymas apima 40 puslapių. Didžiausia šios knygos dalis skirta Vilkaviškio vyskupijai, kuri buvo įkurta 1926 m. balandžio 4 d. popiežiaus Pijaus XI apaštaline konstitucija Lituanorum gente. Aprašymai prasideda alfabetine tvarka su Akmenynų bažnytkaimiu, kuriame randasi Marijos Krikščionių pagalbos parapijos bažnyčia ir baigiasi Žvirgždaičiais su Švč. Jėzaus Širdies bažnyčia. Po to atspausdintos trumpos biografijos 77 vilkaviškiečių kunigų iševijoje.

CHICAGO JF MIRĖ

Sandaros skaitytojas CHARLES ZERINKAS mirė 1982 m. rugsėjo 29 d. sulaukęs 97 metų amžiaus. Sandaros talkininkas JUOZAS ASCILLA mirė 1982 m. gruodžio 2 d. sulaukęs 94 metų amžiaus. Palaidotas Liet. Tautinėse kapinėse. Kitame Sandaros numeryje bus apie juos plačiau aprašyta.

Padėka

A.A. JUOZAS AUDĖNAS

Mirė Spalio 10, 1982 m. ir buvo palaidotas Spalio 13, 1982 m. Nuoširdžiausią padėką reiškiamė visiems, kurie skausmo valandoje mus prisiminė ir padėjo: Lietuvos Atstovui S. Bačkuii ir Kon. A. Simučiu, VLIKO Valdybai ir Tarybai, Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungai, Varpininkų Filisterių D-jai ir "Varpu", Tautos Fondui, Susivienijimui Lietuvių Amerikoje, Lietuvos Tyrimo Institutui, Lietuvių Socialdemokratų Partijos Užsienių Delegatūrai, Amerikos Lietuvių Socialistų Sąjungai, Kunigams J. Pakalniškiui ir V. Piktūnai už maldas ir bažnytines apeigas, Kalbėtojams, kurie tarė atsiveikimo žodį prie karsto, Visiems, kurie taip duosniai aukojo Tautos Fondui, kurie užprašė Šventas Mišias, už prisūstas gėles, už išreikštą užuojautą spaudoje, raštu ir asmeniškai, Ponam Steponiam už tokią rūpestingą šeimai pagelbą, Solistui Razgaičiui už giedojimą bažnyčioje, ir Marytei Šalinskienei už nuoširdų ir rūpestingą patarnavimą.

Giliai nuliūdę: žmona Olga, duktė Daiva, žentas Sigitas Banaitis ir giminės

Prašome įsigyti mūsų knygą "Postage Stamps of Lithuania", kurią padėjo gražiai išleisti amerikiečių organizacija "Collectors Club of New York". Ši knyga jau buvo apdovanota net penkiais medaliais tarptautinėse filatelijos parodose. Milano, Buenos Aires, Čikagos, Vienos ir Tokyos. Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų draugija, ryšium su Vilniaus universiteto 400 metų sukaktimi, suaukojo įvairių su Vilniaus technologijos knygų. Šių knygų numeruotame sąrašė buvo "Postage Stamps of Lithuania". Okup. Lietuvon šią knygą neįsileidžia viešai, kur susidomėjimas ja yra nemažas. Ją tenai net kopijuoja Xerox būdu. Pašto ženklų rinkimas yra vienas iš labiausiai paplitusių laisvalaikio užsiėmimų - "hobby". Labai daug profesionalų yra įsijungę į šią sritį, pav., gydytojų, inžinierių, dvasiškių ir kitų. Filatelija yra istorijos dokumentavimas. Įsigykite "Postage Stamps of Lithuania" jei ne sau, tai savo šeimos nariams kaip dovaną, ar įtakingiems amerikiečiams bibliotekoms. Knygos kaina su pasiuntimu \$ 16.50

Assistant Editor CHARLES MATUZAS 107-33 117th Street Richmond Hill, N.Y. 11419

LIETUVIŲ PATARLĖS IR PRIEŽODŽIAI

savas šuva skauoziaiu kanda Savo ganyk, kito nematyk. Senam dera patarti, o jaunam paklausyti. Skolinas su juokais, atiduoda su keiksmiais. Su durnu du turgu, su pliku nēr ko peštis. Su koku sutapsi, tokiu ir pats patapsi. Svetima našta visuomet sunki. Svetimi kailiniai nešildo. Svetimomis rankomis tik žarija žarstyti.

***** Visi geri lietuviai privalėtų savo namuose turėti LIETUVOS ŽEMĖLAPI, kuri sudarė ALGIRDAS GUSTAITIS. Išleido Lietuvos Šiaulių Sąjunga Tremtyje ir Lietuvių Istorijos Draugija. Kaina tik 10 dolerių, o persiunčiant brangiau. Leidėjų adresai Chicago, Illinois: 2417 W. 43rd Street, tel. 312-376-0551 ir 6547 So. Washtenaw Ave tel. (312)-776-3209 *****

"Nebijok žaibų, nei vėtrų"

Birutės Kemežaitės "NEBIJOK ŽAIBŲ, NEI VĖTRŲ", poezija, 1981, Chicago, IL. 136 pusl.

gaunama pas platintojus. Čikagoje - "Marginuose", "Gift International" (J. Vaznelį) ir Joną Kavaliauską, 6437 So. Washtenaw Ave., Chicago, Illinois, 60629. Cicero - pas J. Skamą, 1625 So. 48th Court, Cicero, Illinois. Knygos kaina su persiuntimu \$ 5.85.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS

J. Andriaus sudarytą LIETUVOS ŽEMĖLAPI,

išleistą DEVENIŲ KULTŪRINIO FONDO, galima įsigyti siunčiant užsakymus (šešis dolerius ir 65 centus pašto išlaidoms) šiuo adresu:

DEVENIŲ KULTŪRINIS FONDAS P.O. Box 10782 St. Petersburg, FL. 33733

PETKUS TEVAS IR SŪNUS Laidotuvių Direktoriai MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 West 71st Street Telef.: Grovehill 6-2345-6 1410 South 50th Avenue, Cicero Telef.: Townhall 3-2108-9 TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS Aikštė Automobiliams Statyti

Laimingų naujų metų linki savo klientams

Nuo 1914 Metų Midland Savings aptar nauja taupymo ir namų paskolų reikalais visas mūsų apylinkes. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtum būti Jums laudingi ir ateityje. FRANK ZIOGAS President

BALTIC BAKERY Chicago, Illinois 4627 SOUTH HERMITAGE AVE Tel. LA 3-1510 2616 WEST 69th STREET Chicago, Illinois Savininkas JUOZAS ANKUS Tel. 737-6784

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly! 5 1/2% MUTUAL FEDERAL SAVINGS ACCOUNT Paid and Compounded Quarterly OUR SAVINGS CERTIFICATES 8% EARN UP TO Mutual Federal Savings and Loan 2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608 PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747 HOURS: Mon.-Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1 SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905